

ДЕЛЕГАЦІЯ УКРАЇНИ ВІДВІДАЛА ПОЛЬЩУ

Варшава (УНІАР). — У понеділок, 9-го вересня, тут завершилася офіційна візита до Польщі міністра закордонних справ України Анатолія Зленка, міністра екології України Юрія Шербака та голови комісії міжнародних справ ВР України Дмитра Павличка.

Візита відбулася на офіційне запрошення міністра закордонних справ Польщі Кшиштофа Кубішевського. Підписано консультську угоду, обговорено важливі питання суспільного життя, вироблено домовлення про встановлення дипломатичних відносин на рівні спеціальних представників, підписано документ про введення посади спеціального посланця уряду Польщі в Україні та уряду України

у Польщі.

Переговори торкалися також питання української меншини в Польщі та польської в Україні. Як заявив міністер А. Зленко, українська делегація привезла до Польщі проект договору про дружбу, добросусідство і співробітництво. Представники української делегації вручили листа президентів Польщі Лехові Валенці від голови ВР України Леоніда Кравчука зі запрошенням відвідати Київ з офіційною візитом. Питання про визнання Польщею незалежності України розглядається у недалекому майбутньому.

Українська делегація мала також зустріч з керівництвом Об'єднання Українців у Польщі.

Призначено постійного представника України в РСФСР

Київ (УНІАР). — Тут в четвер, 5-го вересня Президія Верховної Ради України згідно з угодою між Україною та Росією призначила постійним повноважним представником України в Російській Федерації народного депутата України Володимира Крижанівського. Місцем постійного представництва визначено Москву.

У Києві 3-го вересня закінчила працю сесія Київської міської Ради. Як повідомив депутат Анатолій Погрібний, всі питання, на які раніше витрачалося багато часу, тепер вирішуються за мінімальний час. І так вирішено питання про вибори посадника Києва, які відбудуться у грудні (нині обов'язки голови Мискради виконує Олександр Мусіюк). Колишнього голову Мискради Малишовського усунуто з посади. Крім того вирішено питання щодо протесту, внесенного прокурором міста Шевченком на рішення Мискради про демонтаж пам'ятника Ленінові на Площі Незалежності, яке, на його думку, незаконне. Протест відхилено.

Як повідомив 4-го вересня голова Комісії Київради з розслідування діяльності посадовців під час заволодіння Василем Мірошніченком, комісія з'ясувала, що діяльність деяких відпові-

дальних осіб, під час подій 19-21 серпня, була направлена на підтримку дії ДКНС. Так, зокрема, виконуючий обов'язки голови виконкомом Жовтневої Райради Києва Підмогильний, генеральний директор науково-виробничого об'єднання „Сатурн” Гусанов, начальник УСБ на транспорті Південно-Західної залізниці Шевалдін 19 серпня видали розпорядження, щодо забезпечення виконання постанови ДКНС.

Інформагенція „Республіка” має у розпорядженні тексти секретних шифротелеграм, направлених 19-го серпня з КГБ СРСР до КГБ УССР, де даються вказівки „Вжити заходи щодо забезпечення режиму надзвичайного стану” та йдеться про приведення частин КГБ до стану підвищеної бойової готовності.

XX ПЛАСТОВИЙ З'ЇЗД

Союзівка. — Тут в суботу і неділю, 5—6-го жовтня, відбуватиметься XX Крайовий пластовий з'їзд ЗСА. Реєстрація учасників почнеться у п'ятницю, 4-го жовтня о год. 7-й вечора і продовжиться у суботу, 5-го жовтня від 8-0ї до 10-0ї год. ранку. Відкриття з'їзду відбудуться 5-го жовтня о год. 10-й ранку.

„Міс Союзівка” завжди усміхається...

Джерзі Сіті, Н.Дж. (О. Кузьмович). — Не кожному трапляється така можливість мати „Міс Союзівку” на 1991 рік просто ось за стіною нашої редакції і тим без найменших труднощів просити її про інтерв'ю, вчасі, який нам відповідає, а не вчасі, який догодить тим усім несподіваним гостям, які тепер заходять до редакції доволі часто та ще й бажають, щоб інтерв'ю з ними появилось негайно.

Недавно обрана „Міс Союзівка” Софія Ільчишин завідує адміністрацією Видавництва „Свобода” і ми бачимо її кожного дня та вже довго перед її вибором на Союзівці мали нагоду подивляти її постійний чарівний усміх. Здається він ніколи не сходить з її личка, а вже тепер зокрема, коли вона здобула таку почесність. — Яке у вас, Софіє, тепер почуття після вибору? — питаємо.

— Почуття в мене чудове, але це не все. Я хочу справді гідно виконувати свої обов'язки „Міс Союзівки” та бути представницею усіх молодих українських людей. Я хотіла б, щоб ролю „Міс Союзівки” розуміли справді поважно і щоб мені дали можливість у тому році брати якнайбільше участі у житті української громади в ЗСА. Про це мене між іншим, питали в часі інтерв'ю перед вибором, але я завжди в цій громаді була, бо так мене виховали мої батьки.

— Ми знаємо, що ви пе-

Софія Ільчишин, усміхнена, в редакції щоденника.

ренеслися до Нью Йорку з Клівленду, де помагали батькові у підприємстві „Дністер”, що він веде. Здається ви і до сьогодні це у вільному часі робите.

— Так, я дуже поважаю батька за його працю. Він досі вже випустив 280 різних карток з українською тематикою і тим зробив великий вклад в українське життя. Але мої батьки від малку виховували нас на свідомих українців, бо мусите знати, що у нас в родині чотири сестри: Віра, Надія, Любов і Софія. Але щойно в Україні я зрозуміла чому вони це робили.

— Значить ви вже пережили зустріч з Україною?

— Так, минулого року літом. Він не уявляєте, яке це було для мене пережиття,

Почалося офіційне висунення кандидатів на президента України

Київ (ПС УРП). — Тут 7-го вересня в комісії виборів президента України відбулася реєстрація кандидатів. Від громадських організацій висунуто шість осіб, ще 23 кандидати виставили свої кандидатури самі.

Передбачається кілька етапів елімінування кандидатів на сесії Верховної Ради.

Голову Верховної Ради України Леоніда Кравчука висунув колгосп ім. Ілліча з Вінницької області. Як уже повідомлялося, від Української Республіканської Партії висунуено кандидатуру Левка Лук'яненка; від Руху та населення Галичини запропоновано Вячеслава Чорновола; серед кандидатів є також лідер Народної Ради, академік Ігор Юхновський; від Демократичної Партії України висунуено Володимира Пилипчука; від Народної Партії України кандидатом став Леопольд Табуранський.

У будинку Руху 7-го вересня відбулася Рада Співки Українських Студентів. Присутні ґрунтовно проаналізували політичну ситуацію в Україні та намітили завдання студентського руху в сучасних умовах. На порядку денному стояло також питання майбутніх виборів президента України. Після обговорення різ-

них кандидатур, переважно більшістю голосів вирішено висунути претендентів в кандидати на президента України народного депутата Л. Лук'яненка. Основним аргументом за Л. Лук'яненка стала його життєва позиція та незмінність поглядів, не зважаючи на концитабори і тортури, а також популярність в Україні та за її межами. Члени Ради вирішили, що СУС докладе максимальних зусиль в передвиборній кампанії і зробить усе можливе, щоб Л. Лук'яненко був обраний президентом України. Рада також розглянула питання референдуму на підтвердження незалежності України. В прийнятій резолюції відзначено за доцільне висунути одного кандидата в президенти України від демократичних сил.

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ В КЕРГОНКСОНІ

Кергонксон, Н. Й. — Традиційний Український День відбудеться тут у неділю, 15-го вересня, на оселі УНС Союзівці, о год. 12-й полудня. В програмі: виставка народного мистецтва, показ малювання писанок, лютерія, несподіванки, мистецька програма, українські страви.

Американська преса прислуховується до опінії українців

Джерзі Сіті, Н. Дж. — У зв'язку з останніми подіями в СРСР, а також в Україні, американська преса шукає опінії серед українців та поміщує її з відповідними коментарями.

І так в Ілліной у газеті „ДеКальб Кронікл” з 29-го серпня появилась розмова з д-ром Міроном Куропасем, що живе в цьому місті, в якій він висловлює свою радість з приводу проголошення Україною незалежності, але також гостро критикує Президента ЗСА за його виступ у Києві. Фред Людвіг, який переводив розмову, підкреслює, що д-р М. Куропас є не лише учителем у місцевій школі, але також він колишній радник президента

Джералда Форда. В суботу, 31-го серпня, д-р М. Куропас дає інтерв'ю щоденникові „Рокфорд Реджістер Стар”, в якому критикує американських репортерів, які у цих вагомих днях зосередились лише на Москві, а по мачушиному ставляться до безпосередніх контактів із Києвом чи прибалтійськими країнами. Він вважає, що договір між республіками це тимчасова форма порозуміння, бо Україна як мого швидше мусить покинути зв'язок з Росією. Він здає собі справу, що початок нової ери в Україні буде дуже важкий, але вірить, що до 10 років Україна буде великою потугою. Д-р М. Куропас висказує свої думки на тему економічної допомоги ЗСА і передбачає, що М. Горбачов до року уступить зі свого місця президента СРСР.

В газеті „Рекорд” в Нью Джерзі з 27-го серпня члени редакції поставили питання відносно перемін відомим громадським діячам Ярославів Федунів з Пассейку та Володимирів Соханових на посади секретарів УНС, що живе у Джерзі Сіті. При тому репортаж прикрашений великою світлинкою В. Сохана на тлі афіші з портретом Т. Шевченка і питаннями: „Чи твої діти говорять українською мовою?”, та з висношенням, що В. Сохан з родиною втекли з України у 1944 році, але він відвідував Україну минулого року і тепер плянує це робити частіше.

У розмові з репортерами В. Сохан розказав про свої переживання в часі Другої світової війни, утечу з-під советської окупації і про радість з приводу останніх

(Закінчення на стор. 3)

ПОЧАТОК ЗАЙНЯТИ ПЛАСТОВОЇ СТАНЦІЇ В НЬО ЙОРКУ

Нью Йорк. — Пластова Станція в Нью Йорку повідомляє, що зайняття розпочнуться в суботу, 14-го вересня, о год. 1:30 по полудні спільною збіркою в Пластовому Домі, 144 Друга авеню. Пластунам слід прийти в пластовому однострої. Вписи дітей до Пласту відбуватимуться кожної суботи вересня та жовтня від год. 12-0ї дня до 2-0ї по полудні, починаючи з 14-го вересня.

(Закінчення на стор. 3)

Президент Грузії відкидає всяку форму союзу

Тбілісі, Грузія. — Кореспондент газети „Нью Йорк Таймс” Крег Р. Вітні інформує у числі з 9-го вересня із столиці Грузії Тбілісі, що тамошній президент Звіяд К. Гамсахурдіа, колишній довголітній в'язень і дисидент, який, використовуючи зміну ситуацію зумів вивести республіку на шлях самостійності, хоч ще не признано московським захитаним „центром” і західними державами, відкидає всяку форму союзу і не хоче мати нічого спільного, ані з диктаторською, ані з демократичною Росією.

Таке його становище змінило його президентську позицію серед грузинського народу в республіці і в диспорі, головню там, де знаходяться скучення грузинів, колишніх і теперішніх вихідців з СРСР.

Грузія, заявив Гамсахурдіа, кореспондентам, десятиліттями чекала на нагоду вийти з-під контролю комуністично-московських імперіалістів, які нищили грузинський народ фізично, користувалися працею рук поневоленого народу, вивозили до Росії не тільки добровільно, але також противників комуністичного режиму, які працювали на них у розбудовуванні ГУЛагах. „Нашим завданням тепер, — сказав президент Грузії, — є домогтися визнання Грузії іншими вільними державами світу, а також співпрацювати з колишніми республіками СРСР, які вже виступили проголосити свою державну незалежність від Москви і поволі, але систематично починають розбудовувати свою державну систему в усіх ділянках”. Він додав, що теперішню Грузію можуть взяти тільки фізичною силою війська, але, як показав московські події, імпері-

ялісти всяких мастей вже не можуть розраховувати на силу і льояльність війська та колись всесильного КГБ, злочинної організації, яка була співучасником заговору проти конституційного уряду.

У зв'язку із самостійницькими аспіраціями, Грузія, а також інші економічно слабко розвинені республіки, опинилися на краю пропасти економічної руїни, бо донедавна центральний уряд в Москві блокував всякі доставки продуктів першої потреби до Грузії, подібно, як він це робив у випадку Прибалтики. Минулого тижня уряд Грузії заборонив вивіз з республіки харчових продуктів, зокрема м'яса, молока і молочних продуктів, ярини, дерева і готового будівельного матеріалу та багатьох інших товарів в зв'язку з гострим браком товарів для місцевого населення.

Покищо тільки Румунія визнала незалежність Грузії, але уряд Гамсахурдіа старастяся, щоб республіка визнавала також інші східноєвропейські держави, колишні сателіти Москви, які найкраще розуміють, що значить бути в неволі і під тиском контролю централізованого уряду в Кремлі і КГБ.

Його економічна політика, зокрема приватизація землі й дрібних підприємств та податкова реформа, повинні допомогти Грузії вийти із трудної ситуації, у якій опинилася республіка в більшості через советське „ембарго”. Очевидно, не все населення Грузії розуміє належну ситуацію і в столиці часто відбуваються антиурядові демонстрації з вимогами резигнації Гамсахурдіа.

МАКЕДОНИЯ СВЯТКУЄ НЕЗАЛЕЖНОСТІ, ХОРВАТІЯ ДАЛІ ВОЮЄ

Београд. — Як повідомляє агентство Асошієтед Пресс з Београду, у вівторок, 10-го вересня, стало відомо, що не менше 75 відсотків македонців проголосували за те, щоб їх республіка ввійшла до складу нової конфедерації суверенних югославських держав.

У референдумі взяло участь близько 1,4 мільйона осіб. Населення республіки становить 1,9 мільйона. Албанська меншина бойкотувала референдум, побоюючись, що нові власті республіки можуть вдатися до дискримінаційної політики щодо албанців.

Ця позиція албанців ґрунтується на давніх перебаченнях, що у випадку нової конфедерації на Балканах їх багатонаціональна республіка може бути поділена між Болгарією, Грецією і Сербією. Однак Болгарія вже заявила, що є готова визнати суверенітет своїх західних сусідів.

Тим часом продовжуються жорстокі бої між сербами і хорватами. Сербські партизани при підтримці армії, обстріляли з гармат міста Осієк і Костаянцію, які перебувають у руках хорватів. Сербі заповнили, що протягом найближчих

днів відвоюють ці міста.

В понеділок, 9-го вересня, міністерство внутрішніх справ Хорватії оголосило комендантську годину в 29 округах республіки, однак цей крок ситуації не поліпшив. Бої продовжуються нав іть у тих районах, де перебувають спостерігачі зі складу комісії Європейської спільноти, метою яких є досягнення припинення вогню.

Чимало західних аналітиків вважають, що Хорватія не є спроможна дати рішучу відсіч сербським четникам, які контролюють вже більше ніж п'яту частину території республіки.

Восени дії в Хорватії викликають стурбованість в сусідній Боснії і Герцоговині, тут бояться поширення напруженості на свою територію, населену представниками різних національностей і віросповідань.

У неділю, 8-го вересня, група мусульман з боснійського селса Босанска Крупа захопила керівника сербських четників Мілана Мартича. Боснійська поліція врятувала Мартича від розправи чатовп, однак ще невідомо, чи передадуть його хорватським властям, які домагаються його арешту і суду над ним.

У СВІТІ

В РОСІЙСЬКІЙ ТЕЛЕВІЗІЙНІЙ програмі „Ранок” дружина покійного академіка Сахарова Елена Боннер застергла керівництво Росії і особисто президента Бориса Єльцина від спроб вивести великодержавного диктату стосовно республіки, які стали на шлях виходу зі складу СРСР.

КАНЦЕЛЯРІЯ ООН повідомила в понеділок, 9-го вересня, що має інформацію про „поважні бої” минулої неділі між урядовими військами Іраку і курдськими повстанцями.

КОЛИШНІЙ ПОМІЧНИК президента Михайла Горбачова Александер Яковлев приїхав у вівторок, 10-го вересня, до Німеччини просити економічної допомоги для Советського Союзу.

ПРЕЗИДЕНТОМ АЗЕРБАЙДЖАНУ обрано Аяза Муталібова. Про це повідомила в понеділок, 9-го вересня, центральна советська телевізія в репортажі з Баку.

МОСКОВСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ БАЧИТЬ ЗАГРОЗУ НЕ В КОМУНІЗМІ, А В „ЗЛІСНОМУ НАЦІОНАЛІЗМІ”

Москва. — У другому дні нарад гуманітарної конференції для справ безпеки і співробітництва в Європі, делегації 38-ох держав, 35 давніших і три прибалтійські, слухали звіт про подорожні представників європейської спільноти і заснованій над ситуацією, яка витворилася після поверноту в Москві у висліді чого Комуністична партія Советського Союзу втратила вплив на політику, а структура московської імперії почала захитуватися.

Очевидно, тимчасовий президент СРСР Михайл Горбачов, який виступив у першому дні конференції з довгим привітальним словом, постарався в деталях поінформувати представників західних держав, про загрозу, яка існувала під час путчі і створити таку атмосферу, щоб зняти страх західного світу перед комунізмом, бо, мовляв, головним ворогом СРСР і світу є тепер „сложливі націоналістичні рухи, які постають на тлі розпаду колишньої комуністичної імперії”.

В тому ж дусі говорив другий московський імперіаліст, недавно найменований на пост міністра закордонних справ Борис Панкін під час окремої зустрічі з представниками європейської спільноти де йшла мова про прийняття в цю спільноту трьох прибалтійських держав: Литви, Латвії і Естонії. Ані один московський шовініст, який мав нагоду виступати на пленарній сесії конференції чи розмовляти з делегаціями в кулуарах московського палацу, не згадав про інші республіки, які вміщалися проголосили свою державну незалежність, а навпаки, Москва пострадала привезти до Москви бабучок-осетинів, які постраждали від „режиму” президента Грузії Звіяда К. Гамсахурдіа, колишнього політв'язня комуністичного режиму дисидента і грузинського націоналіста, якого московські пропагандисти намагалися представити, як представника „злісного й небезпечного націоналізму”.

Одним словом, кажуть політичні спостерігачі, прихильникам збереження нової московської імперії згоди.

Виглядає, кажуть західні спостерігачі, що „чарівник у закордонній політиці” М. Горбачов, в нічому не змінився.

Американський експерт доповідатиме про банківництво в Україні

Нью Йорк. — З Української Вільної Академії Наук повідомляють, що неділя (15-го вересня) сесія її двоїденної конференції, почнеться в 12-й годині дня тут в Українському Інституті Америки, 2 Схід, 79-та вулиця, доповіддю д-ра Ендру Ф. Бріммера на тему: „Як побудувати ефективну банківську і кредитну системи незалежної України”.

Д-р Бріммер є одним з найвизначніших фахівців в банківських і фінансових справах в Америці, 8 і пір року працював як член американської Ради валютних резерв, має докторат з економічних і фінансових наук з Гарвардського університету, і 22 почесних докторатів з різних університетів в Америці і за кордоном.

В АМЕРИЦІ

СЛІДКУЮЧИ ЗА ПОДІЯМИ у Філіппінах з приводу підписання нового договору в справі дальшого існування американської морської бази в Субійській затоці, Уряд президента Джорджа Буша попередив, що свого становища не змінить, коли йдеться про точки договору. Крім цього підкреслено, що Філіппіни втратять 400 міль. дол. річно, які ЗСА платять за винайм, а також приходили з продажу товарів американським воєнкам, які стаціонарують на базі. Президент Дж. Буш заявив кореспондентам у Білому Домі, що ЗСА дали Філіппінам найкращі можливості і не є готові в ніякому разі їх міняти. Вашингтон не закрив дверей перед дальшими переговорами, але жодних змін у договорі не передбачає. Натомість ЗСА є готові зовсім покинути цю базу, ба що більше, вже почали переговори з іншими країнами Південносхідної Азії в цій справі.

У БОСТОНІ ПОСАДНИК Реймонд Флінн, який рівночасно є головою Конференції посадників ЗСА, запросив майбутніх президентських кандидатів виступити на ширшому з'їзду у Вашингтоні в січні наступного року. В листі-повідомленні до своїх колег — американських посадників Р. Флінн говорить і про запрошення президента Джорджа Буша, щоб він також виступив перед зібраними. Темою виступу має бути справа міських проблем і знайдення засобів їх розв'язки. Покищо не було жодних коментарів у цій справі з Білого Дому. Однак Р. Флінн зовсім відкрито заявив, що, будучи головою вищезгаданого організації, він хоче почути думки майбутніх кандидатів про ці питання, пов'язані з більшими та меншими містами країни.

СВОБОДА **SVOBODA**
Український щоденник **UKRAINIAN DAILY**

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Subscription: 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00.
UNA members 1 year — \$15.00. Change of address — \$1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не несуть відповідальності поглядів Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріали. Незадоволені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00. Для членів УНСоюзу \$15.00 річно. За кожну зміну адреси — \$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Небезпечна гра Шаміра

Пригадаймо деякі факти для кращого зрозуміння проблеми: Коли у 1948 році Ізраїль проголосив на території Палестини свою державність — около мільйона арабів втекли відтілі, бо сусідні арабські держави негайно розпочали війну. У міжчасі кількості отих втікачів-арабів, названих тепер палестинцями зросло до яких трьох мільйонів душ. Вони поселені головне в Йорданії, але й в інших арабських державах. У третій з черги війні у 1967 році Ізраїль захопив Східній Єрусалим, правобережжя Йордану, смугу Гази й верхів'я Голан, коштом Йорданії та Іраку. Від того часу нема спокою у тому районі Близького Сходу.

Палестинці, зорганізовані у Визвольній Палестинській Організації (ПВО) під головуванням Ясіра Арафата переводили проти Ізраїля терористичні атаки, на які Ізраїль відповідав відплатними збройними діями за принципом „зуб за зуб" та колективної відповідальності, як і застосовував супроти поверх мільйона арабів, автохтонів, які становлять національну меншину, суворий окупантський режим. Від яких двох років ці араби переводять бурхливі демонстрації, жорстоко здавлювані ізраїльською поліцією і військом.

Війна проти Іраку заактуалізувала проблему палестинців. Саддам Гуссейн казав правду, закидаючи Америці двоякий підхід: збройну оборону окупованого Іраком Кувейту та водночас толерування окупації арабських земель Ізраїлем. Уже за президентури Рональда Регена Америка зрозуміла потребу покращання взаємин з тими арабськими країнами, які орієнтовані на Захід. Коли у конфлікті з Іраком різні арабські країни приєдналися до 28-членної міжнародної коаліції під проводом Америки — не можна було долати мовчати. Після закінчення війни проти Іраку президент Джордж Буш повів акцію за скликання міжнародної конференції, яка завела би мир на Близькому Сході. Переговори у цій справі з Ізраїлем і арабськими лідерами йшли як по груді. Крім одного Єгипту, який у 1979 році заключив з Ізраїлем секретний мир, ні одна арабська держава Ізраїля, не визнала. Такий стан існує по нинішній день. Державний секретар Джеймс Бейкер, адвокат за фактом, їздив у цій справі десять разів до Ізраїля та арабських країн. Араби хотіли переговорювати з Ізраїлем тільки за посередництвом Америки, Ізраїль погоджувався тільки на безпосередні переговори попереджені визнанням Ізраїля. Спершу президент Буш наполягав, щоб мирову посередницьку акцію вели Об'єднані Нації, Ізраїль рішуче спротивився. Перелом стався, коли Сирія і за нею всі інші арабські країни погодилися на міжнародну конференцію під формальним спонсорством ЗСА і СССР. Пропозицію Сирії, що вона визнає Ізраїль, якщо він зверне Сирії окуповане верхів'я Голан — Ізраїль зміцня відкинув.

Від червня минулого року прем'єром Ізраїля є Іцак Шамір, голова крайньої націоналістичної партії Лікуд. Він постійно займав непримирливе становище, відкидаючи концепцію „мир в заміну за окуповані арабські землі". Всупереч виразному становищу Америки — Шамір зазначає: „щораз нові ізраїльські колонії на окупованих землях. Але під тиском однаково від Америки й європейського Заходу, як і від СССР, він погодився на переведення у жовтні ц.р. Міжнародної конференції під спонсорством Америки і СССР (якщо взагалі існуватиме ще СССР). Аж ось у минулому тижні Шамір заасочив світ новим викрото, ізраїльський амбасадор у Вашингтоні передав ноту з „просьбою", щоб Америка гарантувала банкову позичку на 10 більйонів доларів. Президент Буш заявив, що поручає Конгресові відкласти цю справу на три місяці, поки відбудеться мирова конференція. Але демократичний Конгрес використовує кожну нагоду, щоби підірвати престиж Буша. Якщо ЗСА погодилися би на проект Шаміра — матимуть проти себе весь арабський світ. Якщо відмовить — Шамір може відкликати свою згоду на участь у запланованій конференції. Ізраїль залежний фінансово від Америки і в Конгресі існує велике ізраїльське „лаббі", — адвокати, які штовхають демократичний Конгрес до ведення проізраїльської політики. Вся та гра Шаміра може скінчитися для нього сумно, бо Ізраїль — це така карлик супроти Америки й арабського світу.

У суботу, 24-го серпня Україна недвозначно заявила перед цілим світом, що її доля у її власних руках, що вона хоче бути господарем власних дібр, що відсьогодні буде „в своїй хаті своя правда і сила і воля". Проголошення незалежності, своїм змістом і формою без сумнівно можна порівняти до переломних дат нашої історії, проголошення Незалежності Четвертим Універсалом 22-го січня 1918 року і Соборності Земель України 22-го січня 1919 року. Звернім увагу, що в акті проголошення незалежності виразно говориться про „Незалежність України та створення самостійної української держави — України". Це проголошення в основному різниться цим від декларації суверенітету із 16-го липня, 1919 року, що тут зривається докорінно із традицією „Радянської України".

Невідомо, які ще будуть труднощі і перешкоди в майбутньому, одно є певне, що і правно і фактично Україна є незалежною державою. Цю незалежність треба скріпити і розбудувати. У цій статті бажано розглянути коротко три питання, котрі виринуть перед нами вже в недалекому майбутньому. Тут маю на думці: визнання незалежності України іншими державами, успішне переведення всенародного плебісциту, вибір президента держави.

Що правда то правда, однак не можемо нарікати, що нинішній час дає замало нам емоцій. І коли старасмося охопити та зрозуміти, що діється довкола нас, то бачимо як політика та економіка злязали за руки, неначе б пара закоханих і год їх розлучити... Все ж таки є змога їх відірвати, коли на політику глядіти крізь окуляри демократії, а на економіку дивитись від сторони ринку від чого і походить назва „ринкова економіка".

Як же її розуміти?... У прагматичному підході до вивчення загальною говориться про ринкову економіку тоді, коли є багато продавців і покупців та ці покупки своїм попитом визначають напрям і кількість продукції. Але це ще не все, адже є багато підприємств, які між собою конкурують. Вони ж, щоб не втратити покупок стаються втратити кошти виробництва якнайнижче. У цьому маюте навіть успіх, бо пристосовують оптимальну комбінацію факторів виробництва, якими є праця, земля та капітал.

Уже тільки з цього пояснення виходить, що підприємство є важним партнером у стабільності системи ринкової економіки і саме цим питанням зацікавився Тексаский А і М університет, який опрацював основи системи вільного підприємства та зібрав їх у п'ятьох головних групах, а саме: приватна власність, економічна свобода, економічна спонукка, ринкова конкуренція та обмежений вплив державного уряду. Згадані

Іван Головінський

УКРАЇНА ПЕРЕСТУПИЛА РУБІКОН

прапор нашої державності нести високо у нове століття.

На нас, котрі живемо в діаспорі, тяжить безпосереднє завдання усіми можливими засобами вистарити від Уряду ЗСА і Канади від Організації Об'єднаних Націй формального визнання незалежності України. Пам'ятаймо, що формально Україна навіть не мусить старатися про членство в ООН. Вона там завжди була членом. Потрібно тільки, щоб її делегація заявила, що виступає як незалежна делегація, в імені незалежної української держави. Як уже відомо з преси українська громада в ЗСА плянує могутню маніфестацію у Вашингтоні 22-го вересня. Подібні маніфестації повинні б відбутися у всіх континентах, де живуть більші зкупчення українців. У нашій пам'яті ще незатерті величаві святкування посвячення пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашингтоні, коли там зібралося понад 10,000 українців. Проголошення незалежності мусить притягнути до Вашингтону багато більше людей. Сьогодні ми маємо багато приятелів серед ін-

ших національностей, які замешкують ЗСА. Заохотім їх також домагатися із нами визнання нашої незалежності.

Наша успішна дія в діаспорі напевно буде мати позитивний вплив на населення України і можливо до деякої міри причиниться до успішного переведення плебісциту. До речі, питання про незалежність поставлене в плебісцит повинно б тільки потвердити рішення Верховної Ради. Національнє самовизначення і незалежність є такими інтегральними частинами існування нації, що логічно вони не вимагають жодного голосування. Існує тільки питання, до якої міри населення підтвердить існуючу „де юре" незалежність. Відсоток висока кількість голосящих підтвердить нашу національну зрілість.

У цей сам час відбудеться вибір президента держави. Події минулих тижнів цілковито здисредитували і так збанкрутовану комуністичну партію. Більок 239-ох делегатів перестав існувати як суцільна політична сила. Минулими днями виявилося, що комуністи в Україні знали, а багато із них навіть з початку підтримувало ініціативу Крючкова і Пуго. Демократичний більок став настільки сильним, що при числовому збільшенні депутатів, без активної опозиції зі сто-

(Закінчення на стор. 4)

Юрій Р. Рыбак

РИНКОВА ЕКОНОМІКА — ВІЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО

основи безперечно важні для успіху кожної економіки, бо вказують на свободу діяння, причому їхньої спільною характеристикою рисою є це, що забезпечують економічну систему, яка служить людям, а не люди системі.

Приватна власність означає більше ніж тільки земля та нерухоме майно, бо туди належить ще всякого роду особисте посідання, як і харч, одяг, автомобілі, гроші і т.п. У вільній спільно-власній має право рішення як користуватись майном, має право його передавати іншим і має право до прибутків з нього. Право до приватної власності заохочує людину працювати і бути продуктивним, щоб стати власником економічного надбання. Це все веде до економічного росту загалу, а з тим і до кращих можливостей для кожного.

Економічна свобода — це одна з багатьох свобод, що характеризує особливо американську суспільність. Згідно з тим підприємств має право починаючи і переривати ці ліквідувати свій бізнес, купувати ресурси, за які спроможний платити, вибирати рід технології, продукувати товар і встановлювати ціну, інвестувати ну і теж... банкрутувати!... Знову ж індивідуальна людина має особисте право вибору праці, може її переривати, а що найважли-

віше має необмежену волю використовувати власні ресурси в спосіб, що не нарушує права інших. І тут мала заввага. Згадані права не є гарантією успіху, бо успіх залежить таки від ініціативи кожної одиниці. Сама ж ініціатива тісно пов'язується з економічною спонуккою, що часто викликає натягнені відносини між учасниками, бо бізнес глядить за високим зиском, власники ресурсів за найвищу винагороду, працівники за найвищу заробітну платню, споживач за найкращу якість при найнижчій ціні!... І тут, у порівнянні із іншими, система вільного підприємства найближча до задовільної розв'язки з усіх інших економічних систем. Причина здається у тому, що поодинокі особи чи бізнеси мають змогу вірити, що їхня ситуація має кращі вигляди.

У ринковій конкуренції купецтво є королем вільного ринку, а за разом є вибором, бо має власний голос, а балютом є гроші. Кожний бізнес, подібно як кандидат у політичних виборах, старасться здобути якнайбільше голосів. Очевидно, що на цьому найкраще виходить споживач, який старасться закупити товар по покращеній якості свого буденного життя. Зусилля редукуції коштів виробництва провадить до більшості інновацій та технологічного поступу, а велика

кількість підприємств поставлення охороняє споживачів перед монополічним визиском одного тільки бізнесу. Не забуваймо, що конкуренція на ринку є однією з найкращих регулюючих сил економіки, бо впливає на це, що продукт стає безпечний і корисний для споживачів.

І так як у спортовій грі потрібно судді, щоб він вирішував і вважав на дію згідно з правилами, подібне нормалізуюче завдання має теж в економічному секторі народного господарства уряд держави, бож люди є людьми і можуть не тільки робити мимовільні похибки, але ще гірше, навмисне використовувати чи нищити інших. Тому саме державні закони охороняють право власності, індивідуальну свободу громадян та зберігають і підтримують конкуренцію.

З'ясовуючи цілість, дається завважити, що основною прикметою ринкової економіки є це, що всі з неї користаються, бо ціла економічна активність розвивається на добровільній базі. У висліді, користь із цієї економічної системи є для цілої країни, а не тільки для кількох агресивних осіб.

У зв'язку з популярністю ринкової економіки кружляє між людьми Заходу реальна версія спостереження, а саме: комуніст, контрольований державою, вірить у свободу на вільному ринку, а капіталіст на вільному ринку вірить, що коли його фінансова позиція поважно захиститься, то тоді його викупить... держава!

3 ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ПРИЗНАННЯ І ПОДЯКА

12-го серпня до Львівської Обласної Дитячої Спеціалізованої ЗСА д-р Петро Козіцький з дружиною Лілею. Це був не перший приїзд. На початку січня д-р П. Козіцький з родиною відвідав нашу лікарню в день її урочистого відкриття. Попри урочисті святкування пощавився проблемі нашого краю і вирішив допомогти. Впродовж пів року зумів організувати придбання найсучасніших інструментів, апаратури і медикаментів вартістю понад 100,000 дол., які приїзів і залишив в нашій шпиталі.

По приїзді, просто з поїзду, відразу приступив до праці. В перший день проконсультував понад 70 хворих. Наступні дні, впродовж наступних двох тижнів проводив складні операції на кульшових і колінних суглобах. Нас дивувала його надзвичайна працездатність. Операції тривали з 8-ої год. ранку до 10-11-ої год. вечора з короткими перервами, які він використовував для консультації хворих.

Десять хворим д-р Козіцький своїм професійним вмінням і добротою повер-

нув здоров'я і віру в життя. Також передали радість першого пацієнта, 38-річного Петра Свиначка, ліків-датора чорнобильської катастрофи, котрий на третій день після операції почав ходити.

За час перебування в шпиталі д-р Козіцький передав свої знання і вміння нашо-му лікареві Теофілю Підлісецькому, що дасть можливість надання допомоги ка-лікам, яких, на жаль, у нас є багато.

Д-р Козіцький і його родина, на нашу думку, показали добрий приклад. Ми широко вдячні за доброту і самопосвяту д-рові П. Козіцькому та його дружині Лілі. Низький уклін їхнім батькам, котрі зуміли на чужині виховати таких патріотів України. Також виносимо подяку всім організаціям та особам, котрі сприяли проведенню цієї добродійної акції.

Сердечно бажаємо д-рові П. Козіцькому здоров'я, щастя. До нових зустрічей на Україні.

О. Міндюк
головний лікар Обласної Дитячої Спеціалізованої Лікарні.

Олександр Гаркавий
Йосип Стричок, Луцьк

Не умре вже Україна

Хто такі це виніс муки?
І кого чума так жерла?
Потирає хтось там руки:
Україна вже умерла.

Нас нужда віками душить,
та не всі ми на колінах.
В невідпертих наших душах
ще не мерла Україна.

Нас ламали — не зламали
і з лиця землі не стерли.
Вмерло нас в снігах чимало —
Україна ж не умерла.

Синьо-жовтий прапор звисав
на скривавлених руйнах.
Як би хтось там не казався —
Не умре вже Україна.

Пісня, яку почали писати ще в Луцьку, закінчена солістом Олександром Гаркавим у Вінніпегу, два дні перед Українським Фестивалем в Дофіні. Тенор співав її на фестивалі, а також у павільйоні „Львів" на фестивалі „Фолклорама" у Вінніпегу.

Павільйон „Львів" влаштований Товариством Об'єднаних Українських Канадців. Це — „прогресисти", члени Українського Робітничого Дому, українські канадські комуністи. Щороку на цей фестиваль вони запрошують співаків і музикантів з України. Але щойно в минулих роках і в

цім році, солісти не співають ті пісні, які цим людям підходять. Минулого року львівські музиканти співали стрілецькі, повстанські та релігійні пісні. Цього року тріо „Либідь" і Олександр Гаркавий співали пісні Павла Дворського та інших подібних композиторів, а також релігійні.

Після події 18-19-го серпня (ще коли не знали було куди поверне ситуація в Москві), О. Гаркаво запитано, чи далі можна подати до української преси слова цієї пісні. Його відповідь — А чому ж ні?

Орися Пащак-Трач

Михайло Кучер

ПРИВАТНІ ШКОЛИ

Однією з важливих перемін у Польщі було те, що держава втратила монополію на освіту. У Польщі вже є приватні школи. Приватизація шкільництва в Польщі почалася два роки тому. Велика кількість батьків вирішила, що вже не хоче посилати своїх дітей у державні школи. Криза держави не оминула школу. Криза в шкільництві загрожувала здоров'ю дітей. Антисанітарні умови, жвавлі туалети, тісні класи-кімнати, погане повітря, нервові вчителі. Пересічні класи мають сорок учнів, а то й більше. Літом і весною в класах душно, зимою-холодно. Діти зі школи повертаються блді, втомлені, нервові. Вчителі дістають жебрацьку платню і про успіхи учнів не дбають.

Людам вже обридло говорити і писати про комунізм і його невдачу у щоденному житті. Велика група батьків вирішила створити школу незалежну від уряду. Виявилось, що закон передбачає таку можливість. Найшліш правники, які почали змагатися з урядом за приватну школу. З'явилися вчителі готові вчити в приватних школах. Виник сильний суспільний рух, який почав змагати за приватну школу, за душу дитини, звільнену від чужої небажаної пропаганди.

Перші приватні школи, створені батьками, були для найменших, отак три класи.

Для таких шкіл було потрібно мало учителів — два-три, лікарів і прибиральниць, часом медична сестра. Виникли клопоти з приміщеннями, але практично завжди щось знайшлося, вільні кімнати в місцевому клубі, зала при церкві. Буває, що заможні люди давали для школи кімнати у своїх великих будинках.

Прийшли вчителі, готові вчити без державного налігача, платня в приватних школах стала в три рази більшою від державних. Учні також були дещо незвичайні, це були інтелігентні діти інтелігентних батьків. Такі діти, звичайно, знали більше, як того вимагала школа, діти з незвичайною рухливістю, або й нездібні. Вони вимагали спеціальної уваги і часу від учителя. Постало не зовсім здорове економічне явище. Батьки вважали так — ми

платимо податки, ви (уряд) заплатіть нам за школу. Після довгих переговорів і адміністративної тяганини уряд погодився платити половину коштів приватної школи...

Коли французький соціалістичний уряд вирішив ліквідувати дотації приватним школам, у більшості католицьким — почалися голосні протести і демонстрації з участю сотень тисяч чоловік. Уряд уступив вимогам демонстрантів.

У бieżучому шкільному році в Польщі є більш сотні приватних шкіл, в тому 30 ліцей. Ліцей теж середня школа, але дещо вищого ступеня. Ліцей — не університет. Школа не повинна викликати страху, має створити атмосферу спокою, довір'я і свободи. І тут вихователі — энтузіасты дещо непотрібно загналися в сліпу вулицю. Почалося експериментальне навчання і виховання? Спочатку вчителі не ставили оцінок за відповідь учня, щоб не злякати(!) дітей дівками. Але виявилось, що все таки якось треба оцінювати успішність. Тому вчителі почали вживати кольорові точки. Кольорова точка означала дівку. Були припущення, що діти нових шкіл будуть вчитися добре без примусу. Але тут справа виявилася не так простою. Були як завжди і всоди учні, які не хотіли вчитися. Що з ними робити? Змушувати? Врешті вчителі нових шкіл погодилися на тому, що без дисципліни школа не може обійтись. Почався конфлікт між вчителями і батьками: не лізьте в школу, не перешкоджайте нам працювати своїми некомпетентними порадами. Батьки образились і відповіли досить... оригінально — зменшили платню вчителям.

Врешті створено традиційні приватні школи. У Варшаві має свою приватну школу протестантська громада. Але більшість суспільства потратувала приватні школи без ентузіазму. Тільки 16 відс. населення підтримало приватні школи, 15 відс. вважає приватних шкіл не потрібно, 20 відс. рішучо проти. І таке відношення тим більше дивне, що всі, себто 100 відс. клянуть державні школи.

Головна причина — приватні школи для багатіїв, або просто заможних. Не можна творити нерівність серед дітей — давати дітей в дорогі школи, а решту — в погані. В приватних школах є можливість „купити свідоцтво". Платна освіта — це відмова від громадянських прав.(!)

Більшість аргументів проти приватних шкіл мають коріння в соціалістичних легендах. Якщо погано, а воно

так є в теперішній покомуністичній Польщі, то нехай погано буде всім. Не можна, щоб меншості було добре. Виходить, — нехай всі діти в державних школах дістають погану освіту. Не можна вирізнити кращих. З тим пов'язана ворожість до багатих, чи трохи заможних. У більшості шкіл платня за одну годину складає 1/3 середньої з заробітної платні батька. Але перше в комуністичній Польщі державні школи були добрі і такими вважалися. У Варшаві був державний ліцей ім. Юлія Словацького. Державний і безплатний. В „буржуазній" Польщі правительством давало більше грошей на освіту, як в соціалістичній. До комунізму в Польщі державна школа, державна фірма викликали довір'я серед населення.

Усе таки правдою є, що приватні школи створюють певну нерівність серед дітей. Польща стає демократичною країною і приватні школи можуть відіграти позитивну роль. Приватна школа може не бути в опозиції до правительства. В приватній школі зникає ідеологічний натиск. Але буває, що люди дуже хутко переорієнтовуються і той директор, який вчора влаштовував маніфестації в честь Леніна, з таким самим ентузіазмом тепер валить Пилсудського. Гірше становище маємо серед вчительських кадрів. Більшість вчителів державних шкіл просто непридатні для нормальної школи. Вони загально неукі, а з другого боку неможливо звільнити сотні тисяч поганих вчителів, коли безбортів й так велике. Приватні школи для правительства є здоровою конкуренцією. Тепер у Польщі працюють над новим законом для освіти.

В Україні справи з вчительськими кадрами значно гірші, як в Польщі. Більшість советських вчителів десятиліток — проти перебудови і гласності. Вони виховані сталінської ери і невідомо, що з ними робити. Такий вчитель до української приватної школи не підіє і приватна школа не місце для нього. Такий вчитель і досі дивиться на світ крізь сталінські окуляри.

Польща під багатьма оглядами в кращому становищі як Україна. Польсьонувати Польщу не треба. Україну треба українувати. Польща не має такої ненормальної кількості національних меншин як Україна. (40 відс.). Польща має свою національну армію.

Сорок відсотків національних меншин — завеликий

(Закінчення на стор. 3)

НЕДІЛЯ, 22-го ВЕРЕСНЯ, 1991 РОКУ — ВАШІНГТОН — ЧИКАГО — ПОС АНДЖЕЛЕС ВСІ НА МАНІФЕСТАЦІЮ: „ТІЛЬКИ НЕЗАЛЕЖНІСТЬ ПРИНЕСЕ СВОБОДУ Й ДЕМОКРАТІЮ ДЛЯ УКРАЇНИ!”

Дня 2-го липня 1991 року спортивні збірні УСЦАК, після успішних виступів на західних землях України, відіхали за океан. Однак багато їх прихильників-туристів відлетіли до Києва, щоб там провести ще вісім днів. Серед туристів були також представники УСО „Тризуб” з Філадельфії, які відвідали низку спортивних установ в столиці.

В Києві всі згадані туристи замешкали в модерних готелях „Інтурист” і „Русь”. Київ тепер має три мільйони мешканців, в тому 30% неукраїнців.

Вже 3-го липня всі відвідали Києво-Печерську Лавру і деякі інші історичні місця старовинного міста. Дня 4-го липня група наших туристів відвідала американський консулат в Києві в цілі полагодження певних справ. Однак, заставши всю обслугу консуляту зайняту святкуванням з приходу Дня Незалежності, була запрошена долучитися до тих святкувань і провести деякий час в турті своїх горожан.

День 5-го липня був призначений на відвідини музеїв, храмів і інших пам'яток древнього Києва. Ми мали нагоду оглянути св. Софію, храм побудований 1037 року великим князем Ярославом Мудрим на честь перемоги над воюючими кочівниками-печенігами. Між іншим слово „Софія” в грецькій мові означає „мудрість”; тут була перша на Русі бібліотека. Ми бачили Видубицький монастир, якого побудував внук князя Володимира Всеволод. Він назвав монастир назвою місця, де Перун „видибає” з дніпрових хвиль після затоплення.

Відвідини Верховної Ради України двадцятьма виборцями нашої групи туристів під проводом депутата Ярослава Кендзюра були кульмінаційним пунктом нашого перебування в столиці України. Відвідини Верховної Ради відбулися в день міжнародної зустрічі Михайла Горбачова з канцлером об'єднаної Німеччини Гельмудом Колем.

Відвідини Верховної Ради України були дуже на часі і за висловом Я. Кендзюра „дебати були типовими”. Темою дебат була кандидатура на пост президента України. Група 239 зголосила і перегоросувала свій проєкт в згаданій справі. В результаті цього голосування постав закон, згідно з яким кожна особа, яка сиділа в тюрмі, не могла бути кандидатом на президента України. Після гострої реакції членів Народної Ради дебати були перервані, а після 30-хвилинних нарад спільний Ад-гук комітет зголосив новий проєкт закону, який уможлилював би особам, які сиділи в тюрмі, кандидувати на пост президента. Якщо він, кандидат, згодо-ситься, що він сидів в тюрмі і родать причину за що сидів. За тим проєктом голосували всі. Отже, таким чином, політичні в'язні зможуть кандидувати на пост

Шанувальники збірних УСЦАК в Києві

Демонстрація в Києві, зорганізована Рухом, проти зустрічі Горбачова з Кодем.

Шанувальники зі ЗСА і Канади біля пам'ятника Т. Шевченка в Каневі.

президента України.

Того самого дня, безпосередньо по нашій зустрічі, на Республіканському стадіоні в Києві відбулося футбольне змагання ФК „Динамо” Київ проти ФК „Локомотив” Москва. Змагання виступом (2:0) в користь господарів. Глядачів — 10,000. На трибунах стадіону деякі глядачі тримали блакитно-жовті прапори. Тут і там на трибунах можна було почути про тирисійські вигукі. Слід згадати, що всім туристам, які бажали відвідати згаданий матч, члени ФК „Динамо” дали даром квитки вступу.

Дня 8-го липня представники УСО „Тризуб” Ігор Чижович, Ярослав Козак і М. Борецький відвідали редакцію „Спортивної Газети” в Києві. Ось що з того приводу написала, між іншим, згадана газета в числі 82 з 9-го липня 1991 року: „Під час зустрічі в редакції гості дали нам великий обсяг інформації, який

стене в нагоді журналістам, отже, й читачам. В свою чергу й ми розповіли про життя колективу, про його прагнення до незалежності, в якій ми бачимо заперуку поліпшення видання. На прощання гості і господарі обмінялися сувенірами. Ми відняли землячки і за зроблений грошовий внесок на розвиток редакції. Ми згодні, що дружба, яка зав'язалася під час спіланих заходів у Львові і яка триватиме в ході підготовки до Всеукраїнської Олімпіади, подарує нам нових читачів за океаном і розвиватиметься в різних напрямках, які, втім, ведуть до однієї мети: зміцнення зв'язків між українцями, де вони не перебували, до дальшого розвитку спорту”.

В понеділок, 9-го липня, представники УСО „Тризуб” відвідали приміщення Київського Державного Інституту Фізичної Культури, який знаходиться в приміщеннях Республіканського стадіону в Києві. Цей інститут, заснований в 1930 році в Харкові і перенесений до Києва 8-го березня 1944 року, підготував фахівців для різних ділянок фізичної культури і спорту, викладачів фізичного виховання, тренерів спорту і організаторів масової фізичної культури. Багато закордонних студентів студіюють в цьому інституті.

Дня 9-го липня в „Хаті Караса” біля Києва відбу-

Градудация учнів 8-ої класи школи св. Івана Хрестителя в Ньюарку

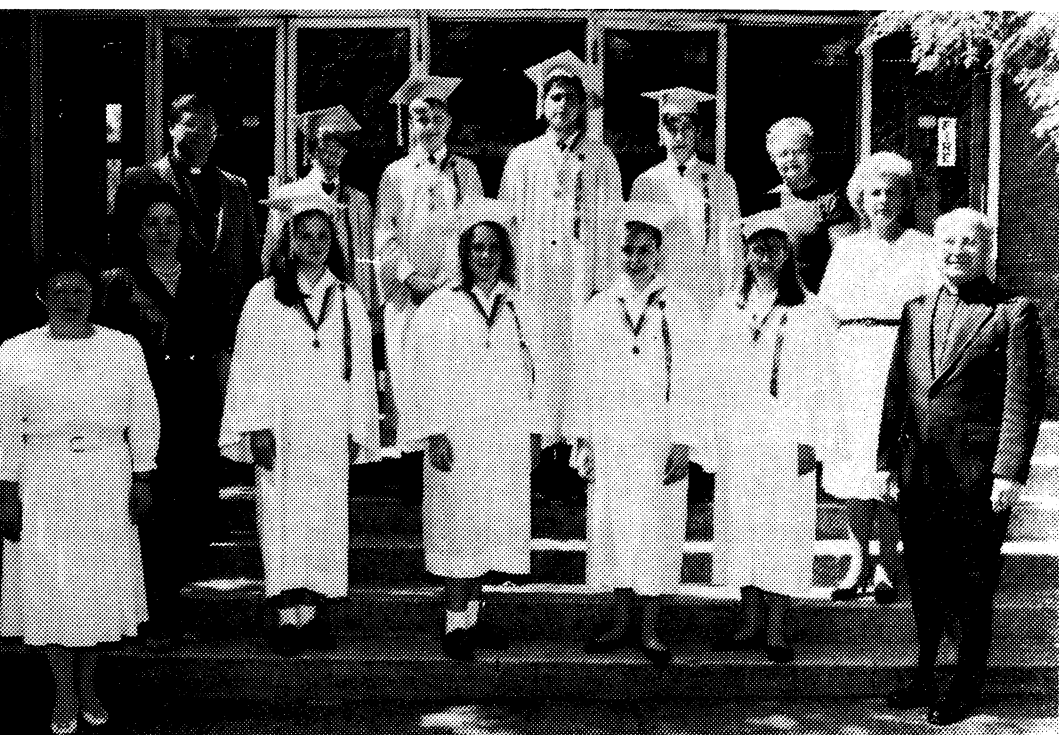
Після дев'яти років народної школи учні нетерпеливо очікують навчання в середній школі і з сентиментом згадують початки свого шкільництва. Таке було в день градудатії та прощання 8-ої класи школи св. Івана Хрестителя в Ньюарку 9-го червня.

День почався о 9:30 в неділю рано Святою Літургією, яку відправив парох о. Михайло Вівчар. Старші учні під проводом Зірки Берези співали хором. Дам'ян Колодій відчитав Апостола. Всі учні приступили до Св. Причастя і на кінець урочища відповіли „Многая літа” та перейшли до церковної зали на градудатійну програму. Програма почалася молитвою та гімнами. Миколая Баранецька привітала гостей, а учні під проводом своєї вчительки Зірки Берези відповіли кілька пісень.

Настоятелька сестра Марія Розмаринович роздала нагороди, а після цього виступили Леся Гентиш і Мая Мілянчик, учні, які відзначилися найкращими оцінками. Вони дякували учителям, сестрам, священикам та своїм батькам за відданість та посвяти.

Отже Михайло Вівчар, парох, роздав дипломи та заохочував учнів брати активну участь в українській церкві та громаді. Сестра Марія привітала градудатів і розповіла про шлях, який кожного з них чекає. Після закінчення програми всі обступили градудатів, щоб їх пощорити та побажати всього найкращого.

Восьма класа цього року брала участь у різних програмах. Учні їздили до театру Ньюаркської Симфонічної Оркестри, а в часі Різдва до Бетлегему, Па. Вони ходили до монастиря сестер на молитву, брали участь в літературній виставі і працювали над проєктом збереження лісів в Бразилії, влаштували продажі печива та морози-

Градуданти зі своїми учителями (зліва, у першому ряді): Сестра Марія, ЧСВВ, директорка, Зірка Береза, опікунка класи, Олександра Гентиш, Мая Мілянчик, Мішела Винарчук, Миколая Баранецька і отець-парох Михайло Вівчар, ЧНІ; у другому ряді: о. Франк Шадяк, Дам'ян Колодій, Тарас Тимчина, Іван Коремба, Андрій Бискуп, Анна Гут і Люба Батка.

ва, їздили прогуляками до музеїв, а на кінець року були в Дізнєй Ворлд на Флориді. В часі року вони гостили Митрополита Сулика, Митрополита Стернюка і колишнього пароха о. Богдана Лукія. В часі війни в Перській загоці вони писали листи до українців в американському війську. А на прощання з нагоди градудатії подарували школі раму для вивішування експонатів у коридорі. Ця класа вирізнялася тим, що добре працювала.

Дев'ять років швидко проминули. Ці учні пережили святкування Тисячоліття Християнства, золотий ювілей школи, двох нових президентів. Ми покладаємо на цих учнів надію на майбутність та сподіємося, що вони будуть нашими щоденними провідниками.

Н. Н.

„Міс Союзівка”...

(Закінчення зі стор. 1)

маю, що більшість нас молодих так відчувало.

— А які ваші пляни на наступний рік?

— Знаєте, я дуже хотіла б робити щось для України. В якій формі — не знаю. Але уважаю, що це тепер мусить бути моїм головним завданням, як „Міс Союзівки”. Я не хочу обмежитися лише до самого вибору і короткотривалої слави. Ми мусимо тепер працювати і тут і там якнайбільше. Ми мусимо помагати Україні фінансово і економічно, а політичні проблеми залишити в руках мешканців України. Я б найкраще їхала відразу туди, помагала б

вчити англійську мову — ми ж тим багатіші за наших братів, що знаємо дві мови, що маємо добрий вишкіл. А в Україні треба будувати економічні підвалини і я хочу також якось в тому допомогти.

І знаєте що ще? Я хочу свою любов до України передати своїм дітям і надіюся, що вони передадуть відтак своїм. Бо чому нам не мати двох батьківщин та не використовувати ці можливості, які нам доля дає бути амбасадорами України в ЗСА?

Очі Софійки блищать, як вона це говорить з таким переконанням та з таким своїм ширим усміхом, що ми віримо в її слова, та ще раз радіємо, що саме вона є нашою репрезентаткою.

Американська...

(Закінчення зі стор. 1)

подій в Україні і референдуму, який має відбутися 1-го грудня.

Ярослав Федун розповідає про свої переживання з суботу, 24-го серпня, коли він у своїй хаті в Клифтоні слухав на коротких хвилях перебіг надзвичайних нарад Верховної Ради України. Він розказує про важку долю своїх найближчих в часі Другої світової війни і заявляє, що хоча досі не був в Україні, тепер мусить це зробити та активно допомогти у економічному піднесенні країни, бо він як бізнесмен має до цього дані.

Третім співрозмовцем репортерів газети „Рекорд” був вірменський підприємець, що вяснює становище вірменів.

22-го серпня газета „Рівер Рінортер” в Глен Спей, Н.Й., помістила довший репортаж з розмов з українськими мешканцями, в яких вони гостро критикують промову президента Джорджа Буша під час відвідин Києва і його підтримку Горбачова. Крім того організація українців у Глен Спей під головуванням Богдана Кандюка вислала відповідного листа безпосередньо до Президента, в якому висловлене розчарування українських американців промовою Президента.

НІМЕЦЬКА ГАЗЕТА „Більд” повідомила, що керівник розвідки колишньої Східної Німеччини Маркус Вольф рішив повернутися з Москви до Німеччини.

З УСІХ НАРОДІВ найдовше живуть японці, до того ж жінки майже на п'ять років довше, ніж чоловіки. В оприлюдненому звіті охорони здоров'я Японії вказується, що тривалість життя у японців сьогодні 81.81 року, у чоловіків — 75.86 року.

МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ справ В'єтнаму Нгуєн Ман Кам прибув до столиці Китаю на шестиденний візит. Його переговори у Пекіні мають сприяти нормалізації відносин між двома країнами, що загострилися у висліді пограничної війни 1979 року.

Приватні школи

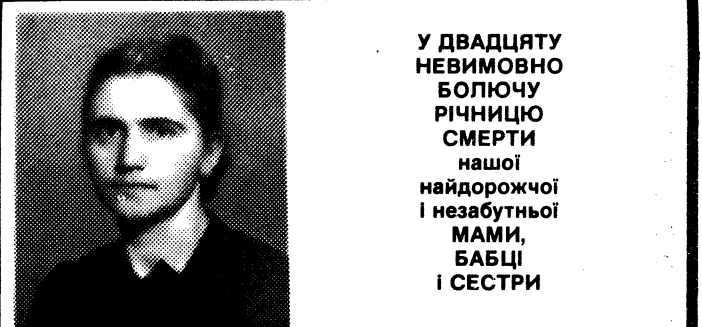
(Закінчення зі стор. 2)

тягар для України. Якось Кравчук сказав у своєму інтерв'ю з „Гостем з діаспори”: Україна не має вчителів української мови та літератури, а якщо є, то не у науки. Вивчити вчителів-українців — справа довга і нелегка. Тепер американці мають черговий великий клопіт — реформу шкільництва, яке опинилося в руїнах. Наперед треба сказати, що про реформу говорять в середньому шкільництві. Насамперед розходиться про дисципліну в школі. Наприклад, в середніх школах Вашингтону поліція виявляє серед учнів, які ніби приходять вчитися, десятки ножів і пістолетів.

Учнів середніх шкіл ЗСА також поділено на дві групи. Одна хоче вчитися і вчитися. Таких мало. Друга група не хоче вчитися і не вчиться. Мало того. Друга група ворогує з першою, б'є її, знущається і ображає словами. Це доходить до батьків і вони забирають дитину з публічної школи та віддають до приватної, платної. Але це не вирішує проблеми. Тоді в публічній школі залишаються тільки погані учні, які ображають і знущаються з вчителів і з бідних переляканих вчителів. У ЗСА звільнити з школи учня, який погано вчиться, нелегко. Справа йде до суду, розправа тягнеться довго і буває, що суд повертає учня до тієї самої школи, яка його не хоче. Коли учень повертається до школи — в класі прилюдно ображає і висміює вчителя.

Щодо вищого шкільництва, то там далеко попереду в успішності йдуть корейці, або взагалі азійці.

Приватні школи мають і приятелів і ворогів, що нормально. Правда, що приватним школам закидають „елітність”, нездоровий(!) намір викопати прорву між багатими і бідними. Природа не знає вигаданого людською поняття „рівність”. І так буде завжди... С дитина амбітна, здібна, інтелектуальна і є дитина лінна, повільна, яка уникає праці. Нормально така дитина не задрить своєму судівці, який вчиться добре. Клопоту України в шкільництві ще попереду, але вони прийдуть разом із політичною незалежністю України. Кожен хто працював в советському шкільництві знає, що діти номенклятури не хотіли вчитися, але діставали добрі свідоцтва. Зрештою про советське шкільництво написано багато. Прийдеться незабаром перейти від слів до діла.

бл. п.
Ольги Корчинської з Мельників

дружини бл. п. о. Володимир
будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ

в суботу, 28-го вересня 1991 р.

в соборі св. Юра у Львові;
в українських католицьких церквах в Гошеві та Перерині;
в семінарії оо. Василіян в Куритиби, Бразилія;
в церкві св. Николая в Торонто;
в церкві св. Юра в Нью Йорку;
в церкві Пресвятої Богородиці в Колчестер, Конн.;
в церкві св. Йосафата в Рочестері, Н. Й.;
в церкві св. Петра і Павла в Бріджпорті, Па.;
в церкві св. Йосафата в Мунстер, Ірл.;
в катедрі св. Николая в Чикаго (в четвер, 26-го вересня).

Про молитви за душу покійної просить:

доньки —
ЛІДІЯ ДИХДАЛА з мужем ЮРІЕМ та дітьми ЄВГЕНОМ, РОМАНОМ, НЕЛЕЮ і МАРЧОКО
НЕЛІА ЛЕХМАН з мужем БОГДАНОМ і синами о. дияконом БОГДАНОМ з дружиною ЛІДІОЮ і синами РОМЧИКОМ, ПЕТРОМ, МИХАСЕМ і МАРКОМ
брат — о. ВЕНЕДИКТ ВОЛОДИМИР МЕЛЬНИК ЧСВВ в Бразилії
ближча і дальша родина в Америці, Канаді й Україні

П'ЯТИЙ З'ІЗД БАЙРОЙТСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ

відбудеться
в суботу, 21-го і неділю, 22-го вересня 1991 р.
на СОЮЗІВЦІ, Кергонсон, Н. Й.

На цей з'їзд щиро запрошуємо професорів, учнів та всіх колишніх мешканців Байройтського табору.

ПРОГРАМА

Субота, 21-го вересня
Ресторація, товариські гутірки, ювілейна зустріч абітурієнтів, спільна знімка, коктейль, відкриття, бенкет з мистецькою програмою, а відтак забава при звуках оркестру Б. Гірняка.

Неділя, 22-го вересня
Служба Божя, спільний полуденок та висвітлення фільмів і прозірок з попередніх з'їздів.

За ближчими інформаціями телефонувати: (609) 784-2378 або (201) 287-0635.

З огляду на обмежену кількість кімнат Управа Союзівки просить якнайшвидше замовляти приміщення на адресу:

SOYUZIVKA
Ukrainian National Association Estate
Foordmore Road, Kerhankson, N.Y. 12448
Tel.: (914) 626-5641

ДІПОВИЙ КОМІТЕТ

**МАЄМО НА СКЛАДІ КНИЖКУ
ЯРОСЛАВ ХОРОСТІЛЬ**

**РОМАН КОСТЮК
СПОРТОВЕ
ТОВАРИСТВО
„УКРАЇНА” - ТОРОНТО
(У 35-річчя)**

Накладом Спортивного Товариства „Україна” Торонто, 1983 з друкарні Видавництва „Київ”, сторін 427, ціна \$20.00.
Мешканці сходу Нью Джерсі зобов'язані 7% податкового податку.

СВОБОДА BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

Методій Борецький

